

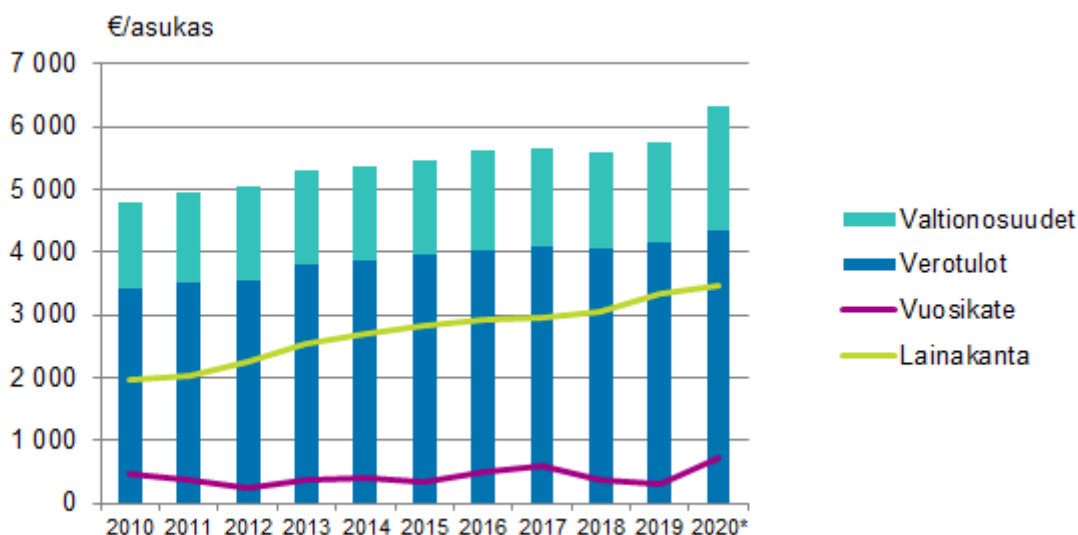
Kuntatalous neljännesvuosittain

2020, 4. vuosineljännes

Manner-Suomen kuntien tulos kasvoi lähes kahdella miljardilla eurolla vuonna 2020

Manner-Suomen kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien vuoden 2020 yhteenlaskettu vuosikate kasvoi 2,2 miljardilla eurolla edellisestä vuodesta. Selittävinä tekijöinä olivat valtionosuuksien ja verotulojen voimakas kasvu. Myös tulos kasvoi voimakkaasti, yhteensä 1,7 miljardiin euroon. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2020 tilinpäätösarvotietoja kaikilta Manner-Suomen 294 kunnalta ja 130 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2010–2020*

Vuosien 2010–2019 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2020 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2019.

*Tilinpäätösarvot

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 1,7 prosenttia. Toimintatuottojen arvioitiin vähenevän 3,8 prosenttia. Toimintakuluja kunnilla oli yhteensä 38,5 miljardia euroa, ja toimintatuottoja 6,9 miljardia euroa. Toimintakate heikkeni 3,1 prosentilla -31,3 miljardiin euroon.

Valtionosuuksia kunnat saivat vuonna 2020 omien arvioidensa mukaan yhteensä 11,0 miljardia euroa, mikä on 2,4 miljardia eli 27,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Verotulot kasvoivat 0,9 miljardilla eurolla eli 4,0 prosentilla 23,8 miljardiin euroon. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 6 336 euroa.¹⁾ Vuosikate yli kaksinkertaistui edellisestä vuodesta 4,0 miljardiin euroon. Manner-Suomen kunnista kahdella oli tilinpäätösarviossa negatiivinen vuosikate. Edellisen vuoden toteutuneissa tilinpäätöksissä negatiivinen vuosikate oli 65 kunnalla. Kuntien yhteenlaskettu tulos kasvoi -0,2 miljardista eurosta 1,7 miljardiin euroon.

Manner-Suomen kuntien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan vuoden 2020 lopussa yhteensä 19,1 miljardia euroa. Kasvua edellisen vuoden toteutuneista tilinpäätöksistä oli 3,8 prosenttia. Lainakanta asukasta kohden oli 3 478 euroa.²⁾ Kuntien yhteenlasketut investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,6 prosenttia 4,2 miljardiin euroon.

Manner-Suomen kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätösarvioissa oli ulkoisia toimintakuluja 16,2 miljardia euroa. Toimintakulut kasvoivat 1,9 prosenttia edellisestä vuodesta. Toimintakate oli 0,7 miljardia euroa. Tilikauden tulos heikkeni hieman, ollen -0,1 miljardia euroa. Kuntayhtymien investointimenot kasvoivat 6,3 prosentilla 1,4 miljardiin euroon. Yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden lopussa 5,5 miljardia euroa ja se kasvoi vuodessa 17,5 prosentilla.

Tietoa tilastosta

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilasto on 1.–3. neljänneksellä otostutkimus, joka kuvaa Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä neljännesvuosittain. Neljännen neljänneksen tilastojulkistusta varten tiedot kerätään kaikilta Manner-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä. Kuntatalous neljännesvuosittain -tilaston tiedot ovat ennakkollisia ja ne tarkentunevat tulevissa julkaisuissa.

Otostutkimukseen perustuvia 1.–3. neljänneksen kunta- ja kuntayhtymäkohtaisia tietoja ei julkaista. Neljännen neljänneksen tiedonkeruussa kunnilta ja kuntayhtymiltä saadut tilinpäätösarviotiedot julkaistaan yksikkötasolla vuoden 2017 tiedoista alkaen Tilastokeskuksen internetsivuilla [kuntien ja kuntayhtymien raportoimat taloustiedot](#) -tietokannassa.

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilastossa julkistetut tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilaston tietoihin liikelaitosten erilaisen käsittelytavan vuoksi. Kuntatalous neljännesvuosittain -tilastossa liikelaitokset yhdistetään peruskuntien ja -kuntayhtymien tietoihin, kun taas vuosina 2013–2015 julkaistussa kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilastossa näin ei tehty.

Vuoden 2020 4. neljännes on kuntatalous neljännesvuosittain -tilaston viimeinen julkistus. Vuoden 2021 tiedoista alkaen kuntatalouden neljännesvuositiedot kerää ja julkaisee Valtiokonttori.

1) Väestötietona on käytetty Manner-Suomen väkilukua 31.12.2019.

2) Väestötietona on käytetty Manner-Suomen väkilukua 31.12.2019.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien ulkoisia neljännesvuositietoja (sisäiset erät eliminoitu), miljoonaa euroa 4

Tietojen tarkentuminen.....5

Laatuseloste: Kuntatalous neljännesvuosittain.....6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien ulkoisia neljännesvuositietoja (sisäiset erät eliminoitu), miljoonaa euroa ¹⁾

	Kunnat		Kuntayhtymät	
	2020	Muutos, %	2020	Muutos, %
Toimintatuotot yhteensä	6 925	-3,8	16 872	1,9
Toimintakulut yhteensä	38 546	1,7	16 196	1,9
Toimintakate (+/-)	-31 303	3,1	685	3,4
Verotulot	23 825	4,0		
Valtionosuudet	10 992	27,2		
Rahoitustuotot	700	-7,3	22	-19,7
Rahoituskulut	219	7,7	112	3,0
Vuosikate (+/-)	3 995	128,6	595	2,4
Poistot ja arvonalentumiset	2 339	1,4	673	8,0
Satunnaiset erät (+/-)	76	-80,8	5	-22,1
Tilikauden tulos (+/-)	1 732	-1 155,5	-73	105,6
Investointimenot yhteensä	4 233	4,6	1 437	6,3
Lainakanta, neljänneksen lopussa	19 112	3,8	5 495	17,5

1) Tietoihin on yhdistetty liikelaitokset ja sisäiset erät on eliminoitu. Vuoden 2020 tiedot ovat tilinpäätösarvioita. Muutos on laskettu edellisen vuoden toteutuneisiin tilinpäätöstietoihin verrattuna.

Tietojen tarkentuminen

Muutos ensimmäisestä julkaisusta¹⁾

				1. julkistus, milj. €	Uusin julkistus, milj. €	Tietojen tarkentuminen, milj. €	Tietojen tarkentuminen, %
Alue	Erä	Vuosi	Neljännes				
Kunnat	Toimintatuotot yhteensä	2019	4	7 194	7 188	-6	-0,1
			2020	1	1 622	1 605	-18
		2020	2	3 294	3 216	-77	-2,3
			3	4 876	4 803	-73	-1,5
	2019		4	37 814	37 822	8	0,0
	Toimintakulut yhteensä	2020	1	9 499	9 503	4	0,0
			2	19 152	19 109	-43	-0,2
		2019	3	28 692	28 665	-26	-0,1
			4	18 440	18 440	1	0,0
	Lainakanta, neljänneksen lopussa	2020	1	19 132	19 154	22	0,1
			2	19 620	19 676	56	0,3
		2019	3	19 312	19 307	-5	0,0
4			16 410	16 504	94	0,6	
Kuntayhtymät	Toimintatuotot yhteensä	2020	1	4 113	4 110	-3	-0,1
			2	7 948	7 944	-4	-0,1
		2019	3	12 118	12 105	-13	-0,1
			4	15 836	15 866	30	0,2
	Toimintakulut yhteensä	2020	1	3 849	3 846	-3	-0,1
			2	7 877	7 872	-4	-0,1
		2019	3	11 875	11 862	-13	-0,1
			4	4 564	4 683	119	2,6
	Lainakanta, neljänneksen lopussa	2020	1	4 818	4 818	0	0,0
			2	5 046	5 046	0	0,0
		2019	3	5 210	5 210	0	0,0
			4				

1) Tietoihin on yhdistetty liikelaitokset ja sisäiset erät on eliminoitu.

Laatuseloste: Kuntatalous neljännesvuosittain

1. Tilastotietojen relevanssi

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilasto kuvaa Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä Manner-Suomessa vuosineljänneksittäin. Kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset ovat mukana tilaston tiedustelussa. Tilaston tavoitteena on tuottaa nopeaa ja luotettavaa tietoa kuntasektorin talouden vuoden sisäisestä kehityksestä ja sen käännepeisteistä. Tilastoa varten kerätään tietoa valituista eristä tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja taseesta. Tiedot julkaistaan ainoastaan Manner-Suomi yhteensä -tasolla.

Keskeisiä ohjeita ja luokituksia tilaston kannalta ovat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnille ja kuntayhtymille antamat yleisohjeet ja lausunnot sekä JHS-tililuettelomalli kunnille ja kuntayhtymille. Kuntajaoston yleisohjeiden kokoelma löytyy Kuntaliiton sivuilta. (Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta, yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta, yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta, yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta, yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista ja yleisohje kunnallisen liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä).

Tilaston tuottaa Tilastokeskus, mutta vuoden viimeistä neljänneistä koskevat tiedot kerätään yhteistiedonkeruulla valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kanssa kaikilta Manner-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä. Tiedonantovelvoite perustuu tilastolakiin (280/2004). Lain 14 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot taloudestaan, hyödykkeistään, toiminnan sijainnista, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Tilaston tietoja käytetään kunnallistalouden neljännesvuosiseurantaan, kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilaston lähtötietoina, EU:n julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisen tulo- ja menotilaston sekä EU:n julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon lähtötietoina. Tilastoa kehitetään yhteistyössä pääkäyttäjien kanssa.

2. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilastolla mitataan kuntien ja kuntayhtymien budjettitalouden eräiden menojen, tulojen, investointien, lainojen ja saatavien kehitystä neljännesvuosittain. Kunnat ja kuntayhtymät vastaavat kyselyyn sähköisellä lomakkeella internetin välityksellä. Tunnuksella lomakkeelle toimitetaan kunnille ja kuntayhtymille kyselyn avautuessa.

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilasto on otostutkimus ensimmäisellä, toisella ja kolmannella neljänneksellä ja kokonaistutkimus vuoden viimeisellä neljänneksellä. Koska tilaston tiedot perustuvat otokseen ensimmäisellä, toisella ja kolmannella neljänneksellä, on tiedoissa näillä neljänneksillä otannasta johtuvaa virhettä, joka vaihtelee muuttujittain ja neljänneksittäin. Erityisesti investointeihin ja osaan pienimmistä tase-eristä liittyy muihin eriin verrattuna näillä neljänneksillä merkittävämpää virhettä, joka johtuu näiden erien satunnaisuudesta perusjoukossa ja suuresta vaihtelevuudesta neljänneksestä toiseen. Otanta-asetelman osituksen määrittely toimintakulujen koon mukaan aiheuttaa myös sen, että tilaston tiedot ovat luotettavampia tuloslaskelman osalta kuin taseen osalta.

Tutkimuksen perusjoukko koostuu Manner-Suomen kaikista kunnista ja kuntayhtymistä, jotka ovat voimassa kunkin tilastovuoden alussa. Perusjoukosta on poimittu 80 kunnan ja 69 kuntayhtymän otos.

Kuntien ja kuntayhtymien otanta perustuu ositettuun yksinkertaiseen satunnaisotantaan. Kuntien perusjoukko on ositettu toimintakulujen suuruuden mukaan viiteen eri ositteeseen. Vuoden 2020 perusjoukossa on 294 kuntaa. Otokseen valittiin todennäköisyydellä 1 kaikki kunnat, jotka olivat vuoden 2018 tilinpäätöksessä toimintakuluiltaan yli 200 miljoonan euron kokoluokassa. Näitä kuntia oli 33. Loput 47 kuntaa valittiin satunnaisotoksella neljästä jäljelle jääneestä ositteesta.

Kuntayhtymien ositteita oli pienemmän perusjoukon vuoksi neljä. Vuoden 2020 perusjoukossa on 130 kuntayhtymää. Otokseen valittiin todennäköisyydellä 1 kaikki kuntayhtymät, jotka olivat vuoden 2018 tilinpäätöksessä toimintakuluiltaan yli 100 miljoonan euron kokoluokassa. Näitä kuntayhtymiä oli 32.

Loput 37 kuntayhtymää valittiin satunnaisotoksella kolmesta jäljelle jääneestä ositteesta. Ensimmäisen, toisen ja kolmannen neljänneksen otoksen perusjoukkoon otettiin vain koko vuoden 2020 toiminnassa olevat kuntayhtymät. Toimintansa vuoden 2020 aikana lopettavat kuntayhtymät kuuluvat kuitenkin viimeisen neljänneksen kokonaistiedusteluun.

Tilastossa noudatetaan otoksen rotaation periaatetta, jossa satunnaisotannon piirissä olevista kunnista ja kuntayhtymistä noin viidennes vaihtuu vuosittain.

Vuoden viimeisen neljänneksen tiedot kerätään kaikilta kunnilta ja kuntayhtymiltä Manner-Suomessa. Näin ollen näihin tietoihin ei sisälly otannasta johtuvaa virhettä. Viimeisen neljänneksen tiedot kerätään kuitenkin ennen kuin kunnat ja kuntayhtymät ovat tehneet lopullisen tilinpäätöksensä, joten vastaajien antamat tiedot ovat vastaajien arvioita niiltä osin, kun kirjanpito ei ole vielä valmistunut. Koko tilastovuotta koskevat viimeisen neljänneksen tiedot tarkentuvat myöhemmin kuntatalous-tilaston lopullisten tilinpäätösten julkistuksessa.

3. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilasto julkaistaan neljä kertaa vuodessa noin kaksi kuukautta kunkin neljänneksen päättymisen jälkeen. Katso tarkemmat julkaisuajankohdat osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

Tilaston tiedot kerätään tuloslaskelman ja rahoituslaskelman investointitietojen osalta kumulatiivisina tilastovuoden alusta kunkin neljänneksen loppuun saakka. Tasetiedot kerätään kunkin neljänneksen päättymispäivän mukaisina. Tällöin vuoden viimeisen neljänneksen tiedot vastaavat koko vuoden kertymätietoja ja päättävää tasetta.

Tilaston tiedot julkaistaan ennakkollisina ja ne voivat tarkentua viimeisen vuoden ajalta vastaajien tarkentaessa aikaisempien neljännesten tietojaan. Lopulliset tilinpäätöstiedot julkaistaan kuntatalous-tilastossa.

4. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Tilaston tietoja on julkaistu vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien.

Tilaston tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilaston tietoihin liikelaitosten erilaisen käsittelytavan vuoksi. Kuntatalous neljännesvuosittain -tilastossa liikelaitokset yhdistetään peruskuntien ja -kuntayhtymien tietoihin, kun taas vuosina 2013–2015 julkaistussa kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilastossa näin ei tehty.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Kuntatalous neljännesvuosittain -tilasto julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla. Verkkosivuilla olevasta tilastotietokannasta tiedot ovat saatavilla aikasarjana vuodesta 2016 lähtien.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Ks. kohta 4. edellä

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Ks. kohta 4. edellä

Lisätietoja

Jens Melfsen 029 551 2578

Karen Asplund 029 551 3611

Vastaava osastopäällikkö:

Katri Kaaja

kuntatalous@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2020, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute